NĂM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2432 — MỖI SỐ 0$10 — NGÀY THỨ TƯ 29 AVRIL 1925

RÉSIDENCE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : T. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur adjoint : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone n° 156

DEPOT LÉGAL INDOCHINE
N° 1704

	Bắc-kỳ	Trung-kỳ	Nam-kỳ	Cao-miên	Lào	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$20	6$40	6$60	6$80	12$00
Các làng và các công-sở	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	0.00
Sáu tháng	3.00	3$50	3.20	3.30	3.40	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.65	1.70	0.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m. 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 30 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 15 la ligne
Réclame dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Sự ban thưởng cho các nhà công-thương

Trong khoảng ít năm nay, vì cái thâm ý muốn tưởng lệ công thương mà chính-phủ Bảo-hộ thương với Nam-triều ta thường có ban thưởng kim-tiền kim-khánh cho các nhà công-thương, để tỏ ý khích khuyến công-nghệ thương nghiệp trong xứ mình, cho người khác gắng sức ganh đua, mà công-thương trong nước may có cơ một ngày một thêm tiến-bộ.

Cái sự ban thưởng huy chương ấy chính-phủ đã xét thấu cái tâm-lý của người mình, và cái tập tục ở nước mình, cho nên mới dùng một thứ huy chương của Nam-triều, để cấp thưởng cho các nhà mỹ nghệ, thật cũng có ý tứ sâu xa, mà người được cái huy chương ấy, cũng thật là chính-đáng thật là vẻ vang, đáng mừng và đáng khen vậy.

Ta thử nhân việc này mà bàn rộng ra xem, người có công thì phải thưởng, người làm được việc giỏi thì phải khen; không cứ nước nào, không cứ đời nào, người cầm quyền cai-trị, tất phải dùng cách ấy để tưởng khuyến người trong nước. Vì thế mới dùng các thứ huy chương để tỉnh biểu những người có công hay là làm được việc giỏi, mà phân biệt cho khác người thường. Nhà nước đã dùng các thứ huy chương để tỉnh biểu những người có công và những người làm được việc giỏi, thế là người được các thứ huy chương ấy tức là người đã làm được việc gì xuất sắc hơn người khác, mà đã có cái biểu hiệu ra ngoài. Người ta ai chẳng có tính tự đắc, ai chẳng muốn phân biệt mình ra cho khác người, thế thì được các thứ huy chương ấy, tất lấy làm sung sướng, lấy làm vẻ vang, đó là cái tính chung của loài người, ở nước nào mà chẳng thế.

Song, xét ra cho kỹ, người các nước thì phần nhiều người ta biết rằng các thứ huy chương của nhà nước, là cốt dùng để tiêu biểu những người làm được việc xuất sắc phi thường, làm gương để khích khuyến người khác, vậy đã làm được việc xuất sắc, thì tự khắc là có huy chương, cần gì mà phải dụng ý mói cầu cho được đâu. Ở nước mình thì phần nhiều người vẫn cứ nghĩ rằng huy chương là một thứ ban thưởng quí báu của nhà nước, không cần gì mình có làm được việc gì xuất sắc phi thường hay không, hễ cứ có cái huy chương ấy là thêm được cái danh giá của mình, và mua được cái sĩ diện ở trong xã-hội, vì thế mới không xét đến cái công việc của mình làm, có xứng đáng cái huy-chương hay không, chỉ bách kế thiên phương, đường ngang lối tắt, giở mưu này bày mưu nọ, làm cho thỏa cái dục vọng của mình, mà cái thói hèn canh mói cầu lại càng ngày càng thịnh.

Có biết đâu rằng: có cái biểu hiệu vẻ vang ở bên ngoài, tất phải có cái sự nghiệp to lớn ở bên trong, thì cái biểu hiệu ấy mới thật là quí báu, nếu tự mình không làm được công trạng gì hơn người, mà chỉ mua lấy cái tốt đẹp ở bên ngoài, có khác gì bượu mang lốt cọp, bầu đội mũ người, cái vẻ vang hãnh diện đối với phường tục tử dung phu, tưởng cũng không bù được cái tiếng cười chê của những người tri-thức.

Kia xem ở các nước văn-minh bây giờ, người ta đua nhau về đường kiến công lập nghiệp; những nhà hào phú, nào là bỏ tiền ra làm việc công ích này, lập cuộc từ thiện kia; các nhà thám hiểm đua nhau lên rừng xuống biển, chèo núi qua ngòi, tìm đến những chỗ vết người chưa từng đến, không kể gì sống chết, không quản gì nhọc nhằn, lấy mình làm hướng đạo của loài người để đò xét những sự bí diệu của tạo hóa; các nhà khoa học, thì đem hết tâm tư học vấn người thì nghiên cứu việc này, người thì đò xét việc kia, phát mê chỉ muội cho loài người, muốn khiến cho bao nhiêu việc quả ở trong giới đất xưa nay, người ta đều hiểu được chân-lý mà không còn hoài nghi gì nữa; những nhà y-học, thì đem công học vấn, đem trí thông minh, chẳng kể gì thì giờ, chẳng kể gì khó nhọc, người nào có cách chữa nào, người tìm được vị thuốc kia, chăm chăm theo cái mục-đích cao xa, muốn bớt cái nạn đau yếu cho loài người, để cùng hưởng cái phúc khang cường thọ khảo. Ấy là chưa nói đến nhà công lưu tâm chế tạo, làm cho nghề công tinh xảo, nhà thương tìm cách khoáng trương, làm cho nghề thương phát đạt, để thu mối lợi cho nước mà thêm sự giàu cho dân. Ấy người ta tư tưởng rộng xa như thế, cho nên công việc làm ra, mói thiệt là tuyệt phẩm cho nhân quần xã-hội, cái công nghiệp vì đại ấy, không những là hiện thời ai cũng kính mến tôn sùng, mà lại bia đá tượng đồng, trăm nghìn năm về sau cũng vẫn còn ghi nhớ. Người mình thì cũng có cái tính tự đắc muốn hơn người, mà chỉ muốn chuốc cái hư vinh từ đâu đến, thế thì còn mong gì có người làm được việc phi thường, đua đuổi kịp người, để thoát khỏi cái vòng liệt bại,

Mong rằng các nhà công-thương ta biết thể theo cái đức-ý của triều-đình, cố danh tư nghĩa, nghĩ cái vinh-dự kim-tiền kim-khánh mà mình được đây, không phải qui tại cái cuống đỏ lòng thòng nhấp-nhánh năm bảy phân vàng, một vài đồng cân bạc, mà cốt qui tại cái tài giỏi-giang xứng đáng, sự ban thưởng ấy là cái công-nghệ tinh tiến, cái thương nghiệp thịnh đạt của mình; ai nấy cố công cùng sức, làm cho công thương trong nước càng ngày càng tiến bộ hơn lên. Tục-ngữ ta vẫn thường nói: Hữu xạ tự-nhiên hương, mình đã có cái tài giỏi giang xứng đáng ở trong, thì thế nào lại chẳng có cái biểu-hiệu vinh quí ở ngoài, mình có thực thì danh tất về mình là thế; mà dù cái danh có chẳng về mình đi nữa, thì cái thực vẫn còn đó có kém gì; tưởng chẳng nên bỏ xa cầu cạnh, lạm danh thiết lộc làm gì, cố phụ cả cái lòng tốt của chính-phủ tưởng-lệ công thương vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tin

(*Indopacifi*)

Ngày 28 Avril 1925

Đám tang mấy người bị hại tại một cuộc hội-nghị bao-cử mới rồi

Đã cất đám ba người bị hại tại cuộc hội-nghị bảo-cử ở phố Championnet. Người đi đưa rất đông. Các nội-đồng có cử đại biểu đến. Các ông Painlevé, de Selves, Millerand, Casimir đều đến đưa đám. Không xảy ra việc gì lạ.

Việc tuyển-cử tổng-thống ở nước Đức

MM. Hindenburg được : 14 triệu 639 nghìn phiếu ; Marx, 13 triệu 752 nghìn phiếu ; Thaelmann, 1 triệu 931 nghìn phiếu.

Các báo nước Pháp bình phẩm về việc đại-tướng Hindenburg trúng-cử có nói việc bảo-cử ấy không có hại gì cho nước Pháp, vì nước Đức tuyển-cử đại-tướng lên cầm tổng thống thực biểu lộ cái chân tình cho thế-giới biết, chứ không còn giấu diếm gì nữa.

Cái nạn cộng-sản ở nước Bảo

Bọn cộng-sản phóng hỏa cháy mất nhà hát và thư viện ở Plevna.

Các như giấy má ở Moscou đem đốt mà binh cảnh-sát bắt được, thì rõ ràng bọn cộng-sản nước Bảo có người Nga cấp tiền cho.

Tại nguyên-lão nghị viện

M. Klotz, nguyên thượng-thư trúng-cử nguyên-lão nghị-viện.

Hỏa-tai ở Ai-cập

Một nhà máy lọc đường của người Pháp ở Havanbiah bị cháy. Tổn hại độ 250.000 livres.

Việc tại Maroc

Quan thống-chế Lyautey dụ-bị để bảo phòng các đường cương-giới và các chậu đầu-phục đối với Ab-dal-Krim.

LOÀI VẬT CÓ VÚ BÉ NHẤT THẾ GIỚI

Ở Gamble (Phi-châu) có một giống chuột rất bé, trong các loài có vú không loài nào bé bằng. Mới đây người Anh có bắt mười lăm con để đem về nuôi tại vườn sinh vật học ở Londres. Loài ấy bé đến nỗi phân sắt đan mắt nhỏ bằng cái lỗ khoá nó cũng chui qua được, mà cả vợ chồng con cái tuốt vào một cái bao riêm cũng vừa. Loài chuột ấy thực là một loài có vú bé nhất thế giới vậy.

MỘT VIỆC THÍ NGHIỆM VỀ TÀU BAY

Mới đây hai phi-tư ng Hoa kỳ bay lên một nơi cao 900 thước, rồi từ đấy cầm một cái tàn cụp mà nhảy xuống, mãi đến chỗ còn cách đất có 300 thước mới giương tàn ra, lúc xuống tới đất không việc gì cả. Hai phi-tướng ấy muốn chứng minh rằng người ta rơi từ trên cao xuống, miễn là không động chạm vào đâu, thì thân thể cũng không bị tổn hại gì cả.

CHÓ CÓ QUYỀN CHỌN CHỦ HAY KHÔNG?

Mới đây ở Londres mới có một việc kiện mất cho, khiến cho dư luận phải nên rầu-rĩ. Chó có quyền chọn chủ hay không? Số là một con chó bông rất đẹp rất quý của một nhà phú-gia kia tọc cho đến ở nhà một bác kéo xe. Bác kéo xe ấy nuôi chó mấy bữa rồi liền đem chó giả chủ nó. Nhưng được lẽ lận thì chó lại đến nhà anh kéo xe ở. Người kéo xe hết sức đuổi nhưng cả đêm chó cứ nằm ở ngoài cửa không chịu trở về nhà chủ nó. Người kéo xe thấy chó luyến ái mình như thế, cũng có lòng thương không đem giả chủ nó nữa. Sau người chủ mất chó bèn đem việc ấy kiện tại tòa, quan tòa xét ra có một bản luật cổ nói: Hễ một con chó tự ý luyến ái một người nào thì người ấy được phép giữ, chứ không phải đem giả lại chủ. Vậy anh kéo xe ấy được trắng án, và con chó cũng được quyền theo anh ấy, mà nhà phú gia chỉ được lấy lại cái vòng cổ mà thôi.

BỊ CHÔN SỐNG CHÍN NĂM Ở DƯỚI ĐẤT

Ở gần Vilna, người ta mới đào được một người bị giam ở trong một cái hầm đã chín năm nay.

Trong năm 1916, một tên đạo binh Nga, trước khi lui quân, đốt địa lợi phá tan cả. Khi địa lợi nổ, một người lính biến đi mất, tìm mãi không thấy, sĩ quan tưởng rằng anh ta ngã xuống ở dưới chỗ đổ và đã chết bẹp ở dưới ấy rồi.

Mới đây, người Ba-lan (vì bây giờ xứ Vilna thuộc về nước Ba-lan) thu dọn cái nơi tàn phá ấy, xem thử có thể đào được nền nhà cũ ấy không. Khi ấy mới thấy một người hãy còn sống ở dưới hầm trong một xó khuất: ánh sáng không vào được. Người ấy đã hóa ra mù và điếc, mình mẩy đầy những lông, trông như là một loài vật, chỉ không phải giống người nữa. Xem các giấy má ở trong tài người ấy, mới biết là một người lính Nga biến mất vào năm 1916. Tỉnh ra người ấy bị giam đã chín năm nay. Nguyên ở trong hầm ấy, là nơi chứa lương thực rất nhiều, nên hãy nay vẫn có cái ăn không chết.

Khốn nạn thay anh ta không biến ra nữa, không nói được một tiếng nào, đem vào nhà thương được ba ngày thì chết.

MỎ VÀNG ĐÁY BỂ

Ngày 20 octobre 1827 một đội chiến-hạm Pháp, Anh và Nga, do thủy quân thống chế Anh M. Codrington hỉ dạy bắn một đội chiến-hạm Ai-cập, Thổ-nhĩ-kỳ, đánh chìm được cả đội chiến thuyền ấy cả tàu chiến cả tàu lương là 80 chiếc ở trong cửa bể Navavin.

Nhờ về cuộc chiến thắng ấy mà hai nước về sau có nhờ Âu-đrinople cộng nhận cho Hy-lạp được độc lập.

Từ năm 1827, tàu Thổ-nhĩ-kỳ và Ai-cập nằm ở dưới đáy bể, nước sâu đến 30 hay là 40 thước, trong một cái vịnh nhỏ kín, gió ngoài không thổi đến. Nay có người bàn đến việc vớt những chiến tàu ấy lên.

Cứ theo lời truyền, thì trong đội chiến hạm ấy chở đến 5 triệu livres sterling để phát lương cho quân lính và mua sắm lương thực. Còn các chiếc tàu khác cứu ra một số lớn vàng bạc và đồ nữ trang cướp được ở các thành phố và các thôn-xã Hy lạp.

Tính phỏng chừng ra, thì cả hãy đến 10 triệu livres sterling (900 triệu quan tiền Pháp).

Cái của ấy có tuật không? Hay tại nơi vàng bạc ở tàu Vigo, vẫn thấy đắm xưa nay mà chưa ai tìm thấy. Song người Anh chắc rằng có, nên ở Luân đôn mới lập ra một hội để đi vớt những vàng bạc và đồ nữ trang vẫn còn ở dưới bể. Nếu việc ấy thành công thì hội ấy sẽ được 50.000 livres để làm vốn và đã chế được một hộp máy lặn nước riêng sức thật mạnh để mò những vật ở dưới biển mà vợt lấy các báu vật bị chìm đắm bấy nay.

MỘT NHÀ CÁ HAI VỢ CHỒNG LẪN MẸ VỢ CÙNG BA ỨNG CỬ NGHỊ-VIÊN

Trong cuộc bầu cử nghị-viện ở Tasmanie (Úc-đại-lị-á) nay mai có một nhà ba người cả hai vợ chồng lẫn mẹ vợ cùng ra ứng cử mỗi người về một hạt. Nhà ấy là M. Lyons, thủ tướng xứ Tasmanie, ứng cử ở Wilmont, vợ ông ứng cử ở Denison, và bà mẹ vợ là Bar.elli thì ứng cử ở Darwen vì luật ở Úc-đại lị-á cho phép đàn bà cũng được dự vào việc chính trị như đàn ông.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nguyên tôi có một người chị em lấy chồng biệt xứ mới góa chồng được hai ba tháng nay, bị chị em gái nhà chồng, vợ bé bỏ chồng cùng với họ đương nhà chồng đương kện về sự chia gia sản.

Vì khi người bỏ chồng chết đi cũng chưa chia gia-sản, mới hết trở bỏ chồng được hơn một năm thì người chồng lại chết, cũng chưa kịp chia gia-sản, mà cái gia sản ấy không những là của người bỏ chồng tạo được, lại còn nhờ cả nhà thờ là của người anh bỏ chồng (tức là bác chồng) không có con gái, nên được ăn thừa tự cả số ruộng ấy.

Mà người ở đây chết hãy còn bé, mới 30 tuổi) con hãy còn bé, hai đứa con gái mới độ hai và bốn tuổi, một đứa con gái bảy tuổi, một vợ cả thôi. Thế mà chị em gái nhà chồng cùng với người vợ bé bỏ chồng (người vợ bé cũng có một đứa con gái mới 4, 5 tuổi) mưu với họ đương nhà chồng làm giấy chia gia-sản, (mà trong giấy nói chia cả nhà thờ và đồ thờ) đem lên trình quan huyện sở tại; hiện quan Tri và quan Trợ có về khám nhà người đàn-bà ấy mà bắt ký giấy chia gia-sản, nhưng người đàn-bà góa ấy không ký.

Nên nhờ tôi viết giấy về hỏi ngài làm ơn báo cho:

1. Cái số ruộng ấn thừa tự của bác có phải chia không? Nhà thờ, đồ thờ có phải chia không?

2. Con gái thứ, (tức là con gái vợ bé) có thể ăn thừa tự bác được không? (tức là bác chồng người đàn-bà góa).

3. Họ đương và chị chồng có phép chia gia-sản được không?

4. Quan bắt tại về bắt ký giấy có phải phép không?

5. Mà chia gia-sản như thế có phải không?

Và bây giờ người đàn-bà góa muốn chia cho chị em gái nhà chồng và người con gái vợ bé bỏ chồng, (tức là em gái chồng) thì chia ra thế nào, xin ngài làm ơn chỉ giáo cho, tôi được đội ơn ngài vô cùng.

TRẢ LỜI. — Vì câu hỏi trên này phiền tạp lắm thì ta hãy gọi người bỏ chồng là X., người bác chồng là T. để giải đáp cho dễ hiểu.

1. Vì T không có con thì gia-tài của T về phần các chú giai hay chắt gái (chiếu gọi chú bác) được hưởng. Còn nhà thờ và đồ thờ của T thì người chánh nào được hội-đồng gia-tộc cho làm thừa-tự cho T. thì người ấy được.

2. Con gái vợ bé của X. có thể lấy làm thừa tự cho T được, việc ấy là tùy hội-đồng gia-tộc kén chọn.

Việc chia gia-tài là tùy ở những người được thừa hưởng cái gia tài ấy, nếu có người vì thành đình thì người trưởng tộc đứng tay quyền cho.

4. Quan huyện và quan trợ không có phép bắt ký giấy phân sản, như thế là quan huyện với quan trợ phạm lỗi. Nếu những người phân-sản không ưng-thuận thì phải theo như sau này:

« Nếu một người trong các người phân-sản không ưng-thuận về sự phân sản, hoặc vì cách-thức phân-sản mà sinh ra thua kiện, thì mỗi người hay là nhiều người cùng phân-sản được đơn đem tranh tụng tại tòa án xin xét xử sự không ưng-thuận có thành-đáng hay không, hoặc sự thua kiện kia có thể nào » (Dân-luật tố tụng pháp điều 320).

« Nếu tòa án xét ra là nên phân-sản và sự không ưng-thuận là không hợp lẽ thì tòa sẽ nghĩ xử về việc kiện mà cho các người đương sự về điều-định với nhau, hoặc đem phát giá-viên Án-nam chứng-kiến mà phân sản lại, hay là người đương sự cũ xin thì tòa án có thể do cũng trong một cái án nghĩ xử ấy, ấy phân sản cho các người đương sự. Gặp trường hợp tòa án đứng phân-sản lấy thì trong án phải nói sự lấy là do các người đương sự đứng xin ». (Dân luật tố-tụng pháp điều 321).

5. Nếu không có chúc-thư thì việc phân sản phải theo như sau này:

A. *Trường hợp thứ nhất*: T. chết trước X.

Nếu vậy thì trước khi X chết đi, gia sản của T phải về phần X được hưởng mà vợ cả X được ưng dụng thu lợi gia sản ấy cho đến khi chết. Nếu vợ cả X đem gia sản ấy ra cho ta trước khi chết thì không kể, không thì đến khi vợ cả X chết, của gia sản ấy, — trừ phần hương-hỏa của con trưởng X và phần hương-hỏa của con vợ bé X lấy làm thừa tự cho T rồi, — phải chia làm ba phần:

Phần thứ nhất cho con gái X;

Phần thứ hai cho ba đứa cháu của X, nhưng mỹ những đứa này (tức là người nàng dâu gốc) được ứng dụng thu lợi cho đến khi chết;

Phần thứ ba cho con vợ bé của X.

B. *Trường hợp thứ hai:* T. chết sau X.

Gặp trường hợp này thì các cháu gái và cháu gái gọi T bằng chú bác hay là con của các người cháu ấy được toàn kế nghiệp cả tài sản của T.

Vợ cả X không được ứng dụng thu lợi các tài-sản của T, mà cái tài-sản này trừ phần hương hỏa giao cho người thừa tự của T rồi, sẽ phải chia làm ba phần như sau này:

Phần thứ nhất cho con gái của X.

Phần thứ hai cho ba đứa con người con trưởng của X

Phần thứ ba cho con gái thứ của X.

HÀI ĐÀM

Tại sao thế?

« Sao cậu thích nhà trò thế, không biết có cái thú gì mà cậu đam mê thế ?

« Sao mợ thích lên đồng thế, không biết có cái thú gì mà mợ say đắm thế ?

« Tôi đi lên đồng để hầu thánh hầu thần để ngài ban ân cho.

« Tôi cũng đi é-đầu để hầu mẫu hầu tiên để người ban lộc cho.»

Lê-văn-Chương

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	24 độ
15 giờ	25 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.		12 $ 10
— nhì,	—	11 05
— ba,	—	10 25
Thóc hạng nhất,	—	8 10
Bắp ngô	—	9 10

Giá bạc. — Kể từ ngày 28 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 68.

Tin tàu.—Tàu *Tonkin* ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong ngày thứ tư 29 avril, hồi 6 giờ.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 28 avril chuyến xe hỏa hồi 1 giờ 32.

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ Bảo-kỳ đã họp sáng hôm nay tại phủ Thống-sứ, có quan quyền Thống-sứ Krautheimer chủ tọa. Các việc xét tại hội-đồng cả thảy có 25 việc.

Bàu-cử nghị-viên thành phố. — Ông Vũ-huy-Quang hôm nọ có chiêu-nể bà con nhận lời ra ứng cử, nay ông xét công việc riêng rất nhiều, không thể kham được việc công thành phố, vậy ông có nhờ bản quán xin rút danh-hiệu ông ra ngoài số các ông ứng cử.

* * *

Lúc sắp in báo, bản-quán lại được tin rằng ông Trịnh-xuân-Nghĩa, buôn bán ở phố hàng Gai, số nhà 7, cũng ra ứng cử.

Vậy thì xin đăng lại như sau này danh-hiệu những ông ra ứng cử theo thứ tự A B C.

Ông Lê-văn-Phúc,
Nguyễn-huy-Hợi, Franco-la
Nguyễn văn Vinh,
Phạm Quỳnh
Trịnh-xuân-Nghĩa,
Vũ-bá-Phúc dit Phúc-Điệp

* * *

Việc bầu cử hội-viên Tây mấy kỳ trước thấy đứng dưng như không mà kỳ này thì lại khác hẳn là đã có hai sở ra ứng-cử rồi.

Cái sở 8 ông trước thì bản báo đã đăng rồi, nay lại mới có một sở 8 ông khác là :

MM. Boua, Delcuillon, Hommel, Lagisquet Charles, Sarrailté, Soler, Trinire Vidal.

Tại nhà Học-chính. — Các người làm pha-bộ-hộc công nhật tại nhà Học-chính Đông-pháp có tên sau này đã trúng tuyển kỳ thi riêng do nghị-định số 29 — D sửa lại, nay đều được thăng thư-ký tập-sự, niên bổng 350 $ kể từ ngày 15 mars, 1925 trở đi.

M.M, Ng-trí-Tuệ, Phạm-kim-Toàn, Georges Khánh, Ng-đức-Trung, Phạm thế-Ban, Lê-v-Tạo, Trần-v-Biền, Hà-quang-Thiều, Vũ-v-Tiến, Ng-hữu-Ninh, Ngô-v-Năng.

Giúp dân bị lụt. — Nay trích ra mấy số tiền là 10.000 $ giao cho quan Công-sứ Bouchet tỉnh Hải-dương để trợ cấp cho các dân trong tỉnh ấy bị nạn nước lụt năm 1924.

Tiền phát hoàn. — Quan Thống-sứ đã cho phép trích một số tiền là 1917 $ 17 để phát hoàn cho những chủ bị lấy đất làm con đường 56 ở ngay làng Quần-phương hạ (Nam-định).

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Bọn trẻ con ăn cắp. — Ng-văn-Mão 19 tuổi không làm nghề nghiệp gì đứng đầu đảng rủ nhau đứa trẻ con khác là lê Ng-v-Gan Ng-v-Chà, Ng-v-Đen tức ba Đen, Ng-v-Quỳ tức vân Năm, đến là đu đảng làm một bọn ăn cắp các của hàng.

Đứa thì đến cửa hàng trả đò mua hàng, đứa thì lảng vảng ở cửa hàng để đỡ lấy những đồ ăn cắp mà thò thoát, đứa thì đứng coi linh cảnh-sát. Từ khi có bọn ấy niện đã có 7 nhà bị mất cắp, những đồ chúng ăn cắp được bán rẻ cho Mạc-văn-Nhi và Phạm-thị-Giản. Tòa án trừng-trị Hanip ong phạt Ng-v-Mão cùng những đồng đảng tự 1 năm cho đến 2 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp ở tàu thủy. — Ng-văn-Tiếp không làm nghề nghiệp gì, đi tàu thủy *La Perle* lẫn tài ăn cắp của một người hành khách tên là Ng-v-Nhan mất cái ví đựng 710 đồng đem sắm đồng hồ dây vàng và quần áo, phân phát cho anh em bạn mỗi tên một ít, cho vay và đi hát nhà trò. Tòa án trừng-trị Haiphong phạt tên ấy 5 năm tù và bắt phải bồi số bạc ấy cho người bị cắp. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên ấy xuống 3 tháng tù và y tiền bồi thường.

Lừa người lấy tiền. — Tòa Thượng-thẩm đã xét việc Trần-đăng-Khan nguyên trước kia làm nghề coi máy nói (téléphone) phủ Toàn-quyền nhà ở ngõ huyện Thọ-xương, bị tòa án Trừng-trị Hanoi mới rồi phạt 6 tháng tù án treo về tội lừa của một người đàn bà khán-hộ nhà Thương mất 20 đồng và một người thư-ký sở Bưu-chính 50 đồng nói dối là lo hộ cho người nhà làm tây-phái ngạch tòa án là việc đã đăng rồi rằng trước kia rồi. Nay xin chống án thì tòa hỏi và nghe luật-sư cãi rồi hoãn lại để nghị-án.

Thi tham-tá phổ-thông. — Hồi 8 giờ sáng hôm nay, tại phòng hội-đồng phủ Thống-sứ đã bắt đầu mở kỳ thi tham-tá phổ thông hạng năm. Có thảy có 14 người ứng-thí. Đầu bài luận Pháp-văn như sau này:

I. — Si vous faisiez un voyage en France, quel monument voudriez-vous aller voir le premier ? pour quelles raisons ? Quelle idée vous faites-vous de ce monument ?

II. Expliquez cette réflexion d'un moraliste « Le plus précieux et le plus rare de tous les biens est l'amour de son état. »

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 80
油 肝 魚 丸
華歐式藥師製式藥飲出發金遇

Nhà máy điện
QUẠT MÁY MARELLI
Quạt plafond kiểu lớn. . . 860 f. 00
Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00
Có tiền công đãi

Trục xuất cảnh ngoại. — Người Khách Diệp-la-Vi và Chu-truyền-Thủy bị trục ra ngoài địa hạt Quảng-châu-loan,

Người Khách Lương-Hòa, Lương-Tùng và Vệ Thái bị trục ra ngoài địa-hạt Đông pháp,

Người quan lại — M. Ng-đình-Hòe, tri-phủ hạng nhì, được về hưu trí, kể từ ngày 1er mai 1925 trở đi, sau bổng mỗi năm được 417 đồng.

Người công-chánh. — M. Ngô v-Mỹ, tạm ký hạng tư, được về hưu trí kể từ ngày 1er mai 1925. Hưu-bổng mỗi năm là 196 đồng.

Hội Tri-tri. Tối chủ-nhật vừa rồi, hội Tri-tri có mở tiệc trà tại hội quán để kỷ-niệm ngày lập hội. Hay trời mưa mà các hội-viên cũng đều đến dự lễ đông lắm. Ông Phạm-Quỳnh hội-trưởng hội có đọc một bài diễn văn và quan Khâm sứ Tissot là hội-trưởng hộ-đồng bảo-trợ cũng đáp lại một bài. Trong khi tiệc có múa hát bóng và đố: cây bông rất là vui vẻ.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Cuộc thi xe đạp. — Cuộc thi xe đạp tối 25 vừa rồi kết quả như sau này :

1° Cuộc thi những người vào hạng nhất (1ère catégorie)
Chuyến thứ nhất 1° Maron
Chuyến thứ nhì 1° Descormes
Chuyến thứ ba 1° Méry

Chuyến những người nhất thi với nhau :

Nhất Méry
Nhì Descormes
Ba Maron

200 thước chạy trong 14 secondes

2° Cuộc đạp theo xe mo-tô

4° đi thứ nhất 1° Bồng, 2° Maron
Giải thứ nhì 1 Bồng. 2° Maron

3° Cuộc chạy thi chân 1609 mètres
Nhất Duchesne, nhì Mão

4° Cuộc thi riêng từng người vào hạng nhì và hạng ba (2e et 3e catégories)

Nhất Can
Nhì Chapalain
Ba Bossard
Tư Nhiêm

5° Cuộc thi ô-tô 20 vòng.

M. Bruneval vượt trước M. Moussié được hai phần ba rồi lại chạy trước được một vòng.

6° Giải Hoa-kỳ 100 vòng.

Bọn thứ nhất : Descormes, Marc, Filly.

Bọn thứ nhì : Bồng, Công, Tiến,

Bọn thứ ba : Maron, Jean-Gilles, Appéré.

Bọn thứ tư : Méry, Sourda, Cousin.

Bọn Maron, Jean-Gilles, Appéré đấp vòng thứ năm được một giải 5 đồng của một người ẩn danh cho.

Sự thi kết quả đăng ở trên ấy mới đáng, chứ cứ theo như lời tuyên bố bằng loa ở trên trường hôm nọ là lầm, vì đến khi soát những điểm số lại mới biết là sai.

Lời dặn : Hội xe đạp Hà-nội có lời bà cáo để các nhà thương gần đấy xem thì biết rằng đã trong cuộc mới rồi, đã những cuộc trước hội không có cho đi quyền tiền bao giờ, vậy có lời báo trước để ai nấy khỏi mắc lừa chăng.

PHIM ẢNH TÂU

TẠI RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATH

Thứ Sáu, thứ Bảy, Chủ-nhật
(24-25 và 26 Avril 1925)

Chiếu phim ảnh Tàu

Chuyện Tàu — Người Tàu đóng trò

Rất hay — Rất lý-thú!!!
và rất vui.
Nên xem!!! Kẻo hoài!!!

Cái nạn ô-tô. — Tối chủ-nhật vừa rồi, một cái xe ô-tô trong có M. và Mme Chức, M. François Ng-huy-Hợi và một ông tây ở Haiphong đi lên cách độ 5 thước đến đoạn Bãi-yên-nhân thì cái xe vì đi mau, lại phải cua đường trơn quá mà đổ nhào chồng 4 bánh trở ngược. May chúng người ngồi xe chỉ bị sây sát soàng thôi nào có cái xe của một ông tây kẻ đưa về Hanoi được vô sự.

Hồi 9 giờ sáng 26 vừa rồi, chiếc ô-tô của M. Fourcaous sở Thương-chính Pau-lê đi đến phố Mới dụng phải chiếc xe số 115 của cai xe Ng-văn-Canh, may không việc gì đến người, chỉ xe hỏng xe mà thôi.

Người thừa phát — M. Nèo-đức-Hòa, thừa phái huyện Đồng-hỷ (Thái-nguyên), được phép nghỉ 29 ngày.

M. Hương-xuân-Hòe, thừa phái tỉnh Thái-nguyên, nay tạm quyền lục sự tại tòa án đệ nhất cấp huyện Đồng-hỷ trong khi M. Hòa nghỉ.

Người tòa Sứ. — M. Ng-thế-Vinh, đã trúng tuyển kỳ thi thư-ký tập-sự, niên-bổng 350 đồng nay bổ đi Hưng-yên.

Người tùy phái. — M. Lai-văn-Co tùy phái ở Phú-thọ được từ dịch.

Người cảnh-sát. — M. Ng-văn-Phân linh cảnh-sát ở Phú-thọ được từ dịch.

M. Mai-khắc-Tiêu, cựu binh được bổ làm tỉnh cảnh sát tỉnh Thái-bình.

Mất ví tiền. — Quan nguyên-soái Delbecq sẽ Pháo-thủ có trình rằng bị mất cắp một cái ví trong có 49 đồng bạc giấy và các giấy má vật.

Mất cả chùm chìa khóa. — M. Roman, biên tập tại tòa sứ Hà-đông trình rằng đánh mất ở hiệu Coq d'or một cái lại trong có chùm chìa khóa, một cái thư và cái khăn tay.

Con gái đã lớn bỏ nhà đi đâu? — Ng-thị-Dinh, 38 tuổi, buôn bán ở số 40 đường Quan-thánh trình rằng người con gái mình tên là thị Lương, 15 tuổi, lấy ở nhà một món tiền là 30 đồng, rồi đi đâu mất từ hôm 20 chưa thấy về.

Vòng xuyến của cô nào thế? — Người cho biết cho biết trong phố phố hàng Bồ tên là Đoan, 42 tuổi, có đem nộp tại sở Cảm 4 cái xuyến và một cái vòng vàng, thấy gói trong tờ giấy đánh rơi ở đường cái.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 26 avril 1925 như sau này :

Thóc

Hạng nhất giá	8 $ 40	100 kilos
— nhì —	8, 20	100 —
— ba —	8, 00	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	13, 40	100 kilos
— nhì —	12, 40	100 —
— ba —	11, 20	100 —

Việc bầu-cử hội-viên thành-phố. — Bản-báo vừa tiếp được của ông Bạch thái-Bưởi và ông Nguyễn-hữu-Thu tờ sau này :

Thưa ngài,

Xin ngài đăng vào qui-báo mục « Bàu-cử Hải-phòng » cho chúng tôi như sau này :

« Ông Bạch-thái-Bưởi và ông Nguyễn-Thu dit Sen, Hội-viên phòng Thương-mại Hải-phòng có lời báo để các ngài có quyền bầu-cử trong thành-phố Hải-phòng biết rằng vì lẽ riêng, cả hai ông đã xin thôi, không ra ứng-cử hội-viên Thành-phố nữa » về kỳ bầu cử ngày 3 Mai tới đây. Nay kính thưa.

* * *

Tin M. Vạn-an từ Đào-đình-Tuyên, chủ hiệu xe ở số nhà 129 phố Đầu-cầu ra ứng-cử hội-viên thành phố là tin điện thực. M. Vạn-an đứng độc-lập một mình một số.

Lại có tin M. Cự-an buôn-bán ở phố Paul-Bert và mấy ông nữa chưa rõ hẳn tên cũng ra.

Mất trẻ con. Một người tên là Yên 46 tuổi ở số 27 phố Lò-lợn trình rằng ngày chủ-nhật lạc mất đứa con gái lên 7 tuổi.

Của ăn trộm chăng. Một người phu làm việc ở nhà thương ta bắt được một cái va-li đựng nhiều quần áo của ai bỏ ở gần địa-phận nhà thương thì lập tức đã đưa nộp sở Cảm. Có lẽ cái va-li của kẻ trộm thấy động bỏ lại đấy chăng ?

Sa bẫy. — Tối chủ-nhật có ba người vận Âu trang vào xóm ở trước mặt trường đua ngựa chẳng may một người lỡ bước sa xuống hố bùn ở cạnh đường đi bị lấm sạch. Chỗ này kể đã là địa-phận của thành-phố rồi mà chẳng biết tại làm sao người ta còn để hố rãnh hẩm-hiu như thế ?

LAI-KHÊ (Hải-dương)

Mấy chú quyện nhũng-nhiễu. — Hôm 27 avril vừa rồi, bọn lính khố xanh theo mấy ông tây đi bắt rượu về, các ông tây đi xe về trước, còn bọn lính lấy đến phố gare để lấn lấm rồi tàu mới chạy, mà không lên tàu về cho sớm sủa, lại còn ở lại chè chén. Khi hơi men đã bốc, các chú quyện ta hoặc ra ngồi hàng nước, hoặc đón đọc đường, gặp ai hỏi thẻ người ấy, thấy ai chân tay hơi bị thương thì bảo là bệnh phong, để bắt đọa giải, ngỡ ai có sợ mà đút lót cho thì [illegible] rồi, khiến cho lắm người khổ não quá chừng.

Các chú quyện này ý chừng nhân lúc vắng người cai quản mà làm bộ hách xằng. Những nhiễu nhau thế thì trai phép thật. Mong rằng quan trên sẽ trừng trị một cách nghiêm ngặt.

N. Đ. T. lai cảo

HÀ-ĐÔNG

Chỉ chỗ anh khỏ đen. — Làng D. Q thuộc phủ Thường-tín, tự cổ vẫn có 18 mẫu công-điền, cứ hàng năm đến kỳ thuế thì lấy cái tiền ấy mà nộp vào sưu thuế để cho dân, thật là được lợi chung cho dân quê. Thế mà năm ngoái có mấy kẻ vào hạ với nhau, lấy ra làm mẫu công điền ấy bán đi để tư tiêu, thì thật hiệt cho dân quê. Thôi thì nay họ nọ nạnh, mai họ lại hợp hành, ăn nắng chỗ cuống giết chết biết bao nhiêu là mạng cây, thì phỏng biết bao nhiêu ruộng của dân rữa mà họ cướng thôi đi được cả ! Than ôi ! chỉ chỗ anh khỏ đen !

L. lai cảo

HƯNG-YÊN

Bảo cử tư-vấn nghị viên. — Đến ngày 7 Juin này, tại phủ lị phủ Khoái-châu sẽ họp ban một chân nghị-viên đại biểu cho dân hạt Khoái-châu và Yên-mỹ tại tư-vấn nghị-viên toàn M. Đỗ-văn-Đàng là nghị viên cũ tại thế.

Nếu phải tái bầu thì kỳ bầu sau định vào ngày 14 Juin 1925.

Nạn ô-tô. — Hôm qua bản quán đã đăng tin này rồi, nay lại tiếp được bài rõ hơn như sau này :

Chủ nhật vừa rồi có tám giờ rưỡi hai cái ô-tô chở khách của hai hiệu, một cái ở Hưng-yên lên, một cái ở Hanoi xuống, hai đến Lực-điền không

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

56 - 76

THÚY-HỦ

Truyện cổ-tục dịch thuật

Tiết-vinh, nói :

— Nếu vậy thì còn gì hay bằng ! Bấy lâu tôi vẫn muốn bài yết ông nhan, chỉ vì chưa có dịp nào được gặp gỡ.

Nói xong, vội-vàng thu nhặt các đồ sang-bộng, cùng các tài thuốc cao để đi theo *Tông-giang* vào uống rượu tại một cái tửu-điếm gần đấy.

Khi vào tới nơi, bỗng thấy chủ-quán bảo rằng :

— Rượu thịt đầu có, nhưng tôi không dám bán cho các ông.

Tông-giang hỏi rằng :

— Tại sao lại không bán cho chúng tôi ?

Chủ-quán nói :

— Anh chàng to lớn vừa đánh nhau với các ông đã sai người đến bảo cấm không được bán rượu cho các ông uống, nếu bán thì cửa hàng tôi sẽ phải tan-nát ra tro. Chúng tôi không dám chống nhau với hắn, vì hắn là một tay hung-trưởng ở đất *Yết-dương* này, ai còn dám trái lệnh hắn.

Tông-giang nói :

— Đã thế thì chúng ta nên đi ngay, nếu không e tất hắn sinh sự.

Tiết-vinh nói :

— Bây giờ tối về nhà trọ, tinh trả tiền nong, rồi trong mấy hôm nữa sẽ đến *Giang-châu* tìm đại-huynh, xin đại-huynh cứ đi trước.

Tông-giang lại lấy thêm hai mươi lạng bạc trao cho *Tiết-vinh*, *Tiết-vinh* cảo-từ quay đi. *Tông-giang* cùng hai tên công-sai ở trong tửu-điếm đi ra, lại tìm đến một cái tửu-điếm khác.

Người chủ quán ở đấy cũng trả lời rằng :

— *Tiêu-lang* đã sai người dặn trước, không khi nào chúng tôi dám bán cho các ông, các ông hỏi lắm cũng vô-ích.

Tông-giang cùng hai tên công-sai nín lặng không nói câu gì, lại đi hỏi luôn mấy nhà khách-điếm nữa thì nhà nào cũng đều một mực trả lời như thế. Ba người đi mãi đến phía cuối chợ, trông thấy mấy cái quán nhỏ, chúng nhau xin vào ngả trọ, nhưng cũng chẳng một nhà nào dám đong.

Tông-giang bỏi thì chúng đều nói là *Tiêu-lang* đã dặn từ trước, cấm không được để cho ba người ấy vào trọ. *Tông-giang* thấy hỏi vào đâu cũng không được, lại cùng hai tên công-sai cứ theo con đường lớn đảo bước đi hoài. Bấy giờ mặt trời gác núi, trông đã có vẻ hoàng-hôn. *Tông-giang* và hai tên công-sai đều lấy làm lo sợ.

Ba người bàn nhau rằng :

Rõ tự-nhiên ! Cái ví đứng xem người mưu sang bỗng mà gây ra việc lôi thôi. Bây giờ đường sá xa-xôi, trông trước đoái sau, thành ra lỡ quãng, biết vào đâu mà ngủ trọ cho được.

Bỗng trông thấy trên con đường nhỏ tự phía xa xa ở trong khu rừng rậm, thấp-thoáng có bóng đèn sáng.

Tông-giang nói :

— Chỗ bóng đèn sáng kia tất có nhà người ta ở, ấn là ta cố đi đến đấy rồi khẩn khoản xin vào ngủ nhờ một đêm, sáng mai lại đi sớm.

Hai tên công-sai ngẫm nhìn, rồi nói :

— Chỗ bóng đèn sáng kia lại không ở con đường chính.

Tông-giang nói :

— Đã đành rằng không ở con đường chính, nhưng bất-đắc-dĩ ta cũng phải tìm vào đấy ngủ nhờ, sáng mai dẫn có đi thêm mất hai dặm đường, cũng chẳng hề chi.

Ba người cùng rẽ theo con đường ấy. Đi được độ hai dặm đường thì trong khu rừng rậm kia đã trông thấy có một nơi trang-viện lớn. *Tông-giang* cùng hai tên công-sai đi tới, nơi, sẽ gõ cửa gọi.

Trang-khách chạy ra mở cửa mà hỏi rằng :

— Các ông là người ở đâu mà đêm hôm tối tăm, lại đến đấy gõ cửa ?

Tông-giang khẩn-khoản xin ngủ nhờ mà rằng :

— Tôi là một kẻ tội-tù phải đày ra *Giang-châu*, hôm nay đi lỡ quãng đường, thành ra không có chỗ nào ngủ trọ, vậy lại trông thấy có đây một tối, sáng mai sẽ theo lệ nộp tiền.

Trang-khách nói :

— Nếu vậy thì các ông hãy đứng đợi đây một chút, để tôi còn vào báo với chủ-nhân. Thái-công tôi có thuận cho mới được.

Trang-khách vào báo, rồi lại quay ra mà bảo rằng :

— Thái-công tôi cho mời vào.

Tông-giang cùng hai tên công-sai đi thẳng vào trong thảo-đường yết-kiến Thái-công. Thái-công truyền bảo trang khách đưa vào trong một cái phòng để ngủ và dọn cơm cho ăn.

Trang-khách vâng lệnh đưa vào trong thảo-phòng, chăm một đĩa đèn, bảo ba người ngồi đấy, rồi đi dọn cơm cho ba người ăn. Khi ăn cơm xong, trang-khách thu nhặt mâm bát đem ra.

Hai tên công-sai nói :

— Ông Tống ấp-tư ơi ! Chỗ này chẳng có ai là người ngoài mà nghi, chúng tôi hãy xin thảo công cho ông để ngủ một đêm nay cho được sung-sướng, sáng mai ta sẽ đi sớm.

Tông-giang nói :

— Phải đấy !

Bấy giờ hai tên công-sai thảo gông cho *Tông-giang*, rồi cùng ra ngoài phòng đi rửa. *Tông-giang* ngẫng nhìn sao sáng đầy trời, lại trông thấy có một con đường hẹp nhỏ ở phía sau tòa nhà tại bên cạnh cái trường đập lúa. Ba người rửa xong, lại cùng nhau vào phòng đóng cửa đi ngủ.

Tông-giang bảo hai tên công-sai rằng :

— Công may mà sao chủ-nhân đây lại hăng lòng cho chúng ta được ngủ nhờ một đêm.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe có người đến đuốc đi soi ở chỗ trường đập lúa. *Tông-giang* đòm qua kẽ cửa thì trông thấy thái-công cùng mấy người trang-khách đang cầm đuốc soi kiếm mọi nơi.

Tông-giang bảo hai tên công-sai rằng :

— Ông thái-công đây thật giống tính thảo-phụ tôi. Bắt cứ việc gì cũng phải tự mình xem xét đến rồi mới chịu đi ngủ.

Tông-giang vừa nói vừa lầm-nhầm kể đầu khen-ngợi. Bỗng nghe thấy ngoài đang có người gọi mở cửa, rang-khách với-vàng ra mở thì thấy năm bảy người gậy-gộc kéo vào, một người đi đầu tay cầm ngọn giáo.

Nhân ánh lửa sáng, *Tông-giang* nhìn rõ người cầm ngọn giáo ấy thực là anh chàng vừa mới đánh nhau với bọn mình ở trong trấn *Yết-dương*.

Tông-giang lại nghe tiếng thái-công hỏi rằng :

— Tiểu-lang ở đâu về đấy ? con đánh nhau với ai mà một lỉ gậy-gộc giáo-mác, mãi đến bây giờ mới về ?

Anh chàng ấy nói :

— Thưa cha ! Chẳng hay anh con có nhà không ?

Thái-công nói :

— Anh con uống rượu say, bây giờ đang ngủ tại trong đình-tử ở phía sau nhà.

Anh chàng ấy nói :

— Con phải vào gọi anh con để đi đuổi bắt một đứa.

Thái-công nói :

— Con đi cãi nhau với ai, nếu gọi anh mày dậy thì tất nó lại gây sự tới-thôi. Bây giờ con hãy kể đầu đuôi cho ta biết.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo
15 chân kính
Mặt cẩn kim
có chữ đa quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Gọi đấu giá

Đến ngày 20 tháng năm tây năm 1925 hồi mười giờ sáng, sở Binh-lương, Hanoi và Saigon sẽ gọi đấu giá mua hột thầu-dầu.

Hai nghìn tấn chia làm bốn mươi lô, mỗi lô là năm mươi tấn phải nộp trong tháng sáu, tháng bảy tháng tám tây.

Các điều lệ sẽ xem tờ hợp đồng để ở phòng Phó-binh-lương thứ ba tại Hanoi Saigon và Haiphong, các phòng Công sứ các tỉnh, các phòng Thương mại và Canh-nông.

金泰正號獅龜
茶名
CHÈ ĐẦU XUÂN SỚM

Bản-hiệu có nhiều các thứ chè đầu xuân rất tốt được cả nước lấn hương. Hiện này có hai thứ chè Nhự-ý và Tam hỉ « Liên-tâm đầu xuân ». Xin các ngài quang-cố cho những chè như sau này :

Chè Nhự-ý	Chè Tam-hỷ
Chè Ngũ-phủ	Chè Tuổi-thai
Chè Minh-thái	Chè Tam-nguyên
Chè Kim mận	

Những thứ chè sau xuân này là những thứ chè thượng hảo hạng chỉ có ấn-hiện sang trước nơn cả mà bán đã được nhiều các ngài công nhận. Vậy bản-hiệu xin kính mời các ngài chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm bản-hạnh lắm.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272. 2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tốt ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, cứ mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhiều, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

biết tại làm sao, đụng chạm phải nhau mà người phải về ở xe Hanoi xuống ngã lăn xuống đất vào giữa hai ô tô nhưng không bị xe đè phải, người này ngã đau lắm, vỡ đầu, mình mẩy đau nhiều và mê một lắm. Hiện xe đã đưa người bị thương về nhà thương Hưng-yên để điều trị. M. S

BẾN HIỆP (Thái-bình)

Một thuyền bạc mệnh. — Hồi 10 giờ đêm hôm 21 tháng 3 ta vừa rồi, chuyến tàu Tây-Siêc Haiphong đi Nam-định, đến bến Hiệp, bấy giờ đương lúc mưa rét, tàu lại kêu còi mạn vào cầu, đứng giữa sông để gọi đò ra, sau bao nhiêu hàng khách phải xuống đò để đáp lên tàu, đò thì bé, khách thì đông, nên khi đò vừa áp mạn với tàu, kẻ lên người xuống tranh nhau, không may cái đò lật nghiêng hẳn đi mà úp xuống, thế là cả một thuyền hàng hai ba mươi người đều chìm đắm cả. Ngay lúc ấy trên tàu cũng có thả quả phao xuống để cứu vớt, nhưng may ai thì người ấy vớ được mà thoát khỏi cái nạn trầm luân.

Xong lúc ấy tàu lại cứ chạy luôn, còn những người nào người ngộp được đến bờ, thời nào rét rưới, kẻ mất cha mẹ, người mất vợ con và đồ hành-lý, trong đám ấy thảm hại nhất là một người ở làng Hải-ấn cũng ở huyện ấy, hai vợ chồng đi với một người đầy tớ mà người vợ lại có thai được ba tháng, trong khi hoảng hốt mỗi người một nơi thì chỉ người chồng vớ được cái chèo mà ngồi ngộp vào bờ được, còn vợ và đầy tớ thì chìm lim. Mãi sáng hôm sau dân sở tại đấy mới thuê thuyền chài cầu vớt lên được 7 người. Cứ như lời người chủ tàu và lái đò cung khai thì chuyến tàu ấy chết mất 7 người, nhưng nghe đâu cũng là nói phỏng chừng đấy thôi, chứ chắc cũng có người không vớt xác lên được. Và lại trong đám hành-khách đó nếu người nào bị thiệt mệnh mà lại đi có một mình tài còn ai biết đâu.

Ấy tình cảnh đáp tàu bằng thuyền nan nguy hiểm là như thế. Ước ao rằng quan trên hạ lệnh nghiêm cấm những các tàu mán cào bến, phàm bến nào đã có cầu thì thế nào cũng phải mắc cầu, còn những bến nào không có cầu, hoặc sa lan, thì phải dùng thuyền gỗ to để chuyển việc đáp khách, thì mới có thể trừ được những sự nguy hiểm nó như thế.

Quế Hiên lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Hội-đồng đấu xảo. — Nay định trích giao cho M. Durier, chánh-trị phòng trưởng, phụng sung Tổ chức tấy-lai-niên-đấu-xảo-hội-đồng-sự-vụ, một số bạc ngàn đồng (1.000$) để chi hoàn, sau sẽ giao qui-chức lấy trước tiên. Chi-khoản này do Trung-kỳ-ngân-khố đồm-tri ụ (tiết thứ 17, khoản thứ 6, đoạn thứ 3, năm 1924.

Cấp học bổng. — Bắt đầu từ tháng 3 năm 1924, trong số học trò trừ ng Bách-công ở Huế sẽ được chi-cấp nguyệt-bổng mỗi người 3 đồng kể theo học-niên 1924-1925 là những ên sau này :

Nguyên ngạch được chi cấp :

Ng-Dương, Mai-Thu, Thanh-hóa; Chu-văn-Can, Nguyễn-Cơ, S. Gidoin, Trương-Dịch, Nguyễn Ái, Phan-Dung, Cao-xuân-Thu, Ng-dục-Linh, Trần-đình-Tham, Ngô-Toiên, Ng-hữu-Toiên, Ngô ninh-Trị, Đoàn văn-Ky, Ng-văn-Hòe, Vinh; Đoàn-q.-Yêm, Hà-tĩnh; Phạm-hữu-Ky, Nguyễn-Sa, Quảng-trị; Phạm-Hương, Quảng-nam; Bùi-Quang, Nguyễn-Dật, Trần-văn-Phan, Quảng-ngãi.

Tân ngạch được chi cấp :

Ng-đình-Tọ, Phan-trọng-Hoàn, Lê-nguyên-Chuyết, Hà-tĩnh; Phan-văn-Dinh, Trần văn-Diêm, Nguyễn-hữu-Cát, Vinh; Hồ-Quang, Lu-phúc-Ninh, Quảng-trị; Bùi-Diệp, Võ-duy-Quang, Ngô-đình-Khan, Quảng-nam; Huỳnh-văn-Tăng, Phan-thiết.

Cổ-học-viện. — Nước ta gọi là một nước văn-hiến, có văn-chương có lễ-nhạc đã từ mấy nghìn năm nay, đến bây giờ tuy đang buổi văn-minh bán khai, quốc dân phần nhiều khuynh-hướng theo phong-trào Âu-Mỹ, trong học-thuật có sự canh-cải mà quốc triều lại tân-thiết một học-bộ để xem xét về việc giáo-hóa, lại có thiết thêm Thơ-viện để bảo-tồn quốc-hồn, quốc-túy, các nhà văn-sĩ nào là mến-thời thực thế đều hô-hào về sự học-thuật phong hóa, thì muốn cho được vĩnh-viễn bảo-tồn mà học-thức văn-minh lại càng muốn thêm mở mang phát đạt. Vậy thì Thơ-viện sẽ dĩ đặt ra tại Kinh-đô Huế là cốt để đối đáp lòng quốc dân hết thảy đều đã kể trên có cái quang-niệm rất thiết thực; thế mà lâu nay đã ai được trông thấy sự sắp đặt chu-gia tu-chỉnh sở Thơ-viện ra thế nào và đã mấy người được hiểu rõ cái lịch-sử của viện ấy trước gọi là Tàn-thơ-viện nay gọi là Cổ-học-viện.

Vậy kỳ-giả hãy lược thuật ra đây để cung độc-giả chư tôn nhàm lãm cho biết Cổ-học-viện ngày nay và Tàn-thơ-viện ngày trước là thế nào.

Năm đầu niên hiệu Duy-tân (1906) giờ điện Long-an đem về làm tân thơ-viện ở bên cạnh trường Quốc-tử giám trong cửa Thượng-tứ (trong thành), năm ấy tại giao-bộ Học đem sách trong Nội các bài trí tại viện ấy cho công chúng đều được vào xem, khi ấy các bài-trí sách sổ thì chỉ để năm trong tủ chưa chia số hiệu mà sổ sách thì mấy vạn quyển đem chồng chất lại ước độ 30 tấ, muốn tìm một quyển sách nào mà xem, t ật lấy làm khốn nạn. Sau nhờ có một vị sung chức Kiểm khán cũng có bụng chăm lo việc công, lượng phân h ệu từng bộ sách mà làm thủ sách, từ ấy sách mới có số hiệu từng bộ và hơi chỉnh đốn một ít, ông quan có công với Thư-viện đầu tiên ấy là ai? tức là ông Ng-tánh-Ngữ, nay ông đã ta thế rồi. Nghe người ta nói rằng khi ông sung chức ở Thơ-viện, một mình ông ngày ba buổi cởi trần ra mà soạn sách, và làm t ủ sách ước trong mấy năm mới xong, những người siêng năng như thế, tuy công việc làm có chất phác mộc dần, t ông cũng đáng khen ngợi, sau ông Kiểm-khán siêng năng ấy qua mấy đời K ểm-khán, nữa cũng y quang cảnh hồi trước.

Đến khi cụ Hiệp tá Thân-trong về lãnh chức bộ Học, đồ sổ phiên-dịch trong bộ Học ra làm Cổ-học-viện, để nghiên cứu cái học thuật cổ của nước ta, rồi sau cụ lại dâng sớ xin hợp Tàn-thư-viện với Cổ-học làm một lấy quan chức trong sở Phiên-dịch và tân-thư-viện hợp lại mà tổ-chức ra quan chức mới của viện Cổ-học, sân quan Biên-tu, một viên Thu-chương và bốn viên Tuân-phái, còn đều viên có đặt một quan Toản-tu (nguyên sung tá-lý học-bộ là ông Ng-ba-Trác) để trông nom coi sóc mọi việc trong viện. Viện ấy chia làm hai bộ phận: một phận thời chỉnh-đốn sách vở; một phận thời khảo cứu cổ-học. Về phận khảo-cứu thì nghe đâu mới khảo-cứu được ba bộ sách, một bộ gọi là n ân-vật-khảo, chia ra từng bộ, khảo những tên người có xuất hiện trong sử truyện từ từ ba Tự-đức trở về trước, một bộ gọi là hình-luật-khảo, khảo về hình quan, hình danh và hình luật của nước ta xưa nay duyên cách ra thế nào; một bộ gọi là h n văn, văn học-khảo, khảo về người nước mình học chữ nho từ xưa đến nay, cách học thế nào và đã xuất hiện ra lối văn chương chi. Ba bộ sách ấy nghe đã đem dâng ngự-lãm. Hoàng-thượng ban k en rằng, có công khảo-cứu chuẩn cho ấn-hành, mà quan Toản-tu viện ấy nghe đâu cũng có làm riêng một bộ niên-biểu-lược biên những việc to lớn trong nước và thế-giới ước hơn 40 trương đem dâng ngự-lãm, được Hoàng-thượng ban khen, hiện nay đã sắp sửa ấn-hành.

Về bộ phận sách vở, tuổi cách sắp đặt rất là chỉnh đốn, không khác gì một nhà Thư-viện của nhà Thái tây ngày xưa sách chưa phân số hiệu từng quyển, vì lối đóng sách ta, sách để nằm trong tủ, soạn cứu rất là khốn nạn.

Nhưng viện ấy bây giờ đã thoát khỏi sự khốn nạn ấy, tuy rằng sách ta nhưng bọ đóng theo lối sách tây để dựng trong tủ và bìa sách có đề nhãn về đề số hiệu riêng từng quyển, mà lề nhan sách bằng chữ nho trông rất là ngoạn mục. Chia ra từng phòng, phòng để sách tàu, bìa sách đóng toàn dương-trang, phòng để sách tàu chia làm bốn phòng, kinh, sử, tử, và tập cũng đóng như cách dương-trang sơ lược, theo như cách thức môn loại sách trong bộ Tứ-khố-toàn-thư của đời Càn-long mà bổ trí lại, còn mấy tủ sách tây toàn là những sách cũng Duy-tân mua về để viện Khâm-văn khi trước. Về phần sách ta thì nghe đâu đầu năm vừa rồi viện Cổ-học mua thêm và biên chép thêm rất nhiều, một năm ngoái khoán-trương ra ước được 3 trăm bộ sách ta, mà phần nhiều là sách chữ nôm và tuồng hát. Tổng cộng sách cũ và sách mới trong việc ấy ước có 5 | tủ sách, mà số sách thời ước hơn 60 ngàn quyển, có một điều đáng khen cái nội dung của các bản thủ sách mới làm ra bây giờ. Ai muốn xem sách thì chỉ coi trong thẻ-sách thời biết được sách ấy ai làm, trong nói việc gì, làm ra đời nào và văn thể là văn gì, như thì phú luận-thuyết hay là kỷ sự văn vân.

Các thủ sách ấy làm xong đâng lên Hoàng-thượng cũng có châu p ê là có công.

Viện Cổ-học vẫn để sách ở nhà Tân-thư-viện, nhưng vì gần đây hội Tăng-cổ ở Huế lập lên, thấy cái nhà Tân-thư-viện có về mỹ-thuật về lối cổ, xin để làm Tăng cổ-viện mà đặt tên là Khải-định tăng-cổ-viện, phụng Hoàng thượng chuẩn-y. Cổ-học-viện lại được phụng chỉ dời ra tràng Uyên-bác ở ngoài thành. Chỗ này tuy là nhà cửa lối mới, nhưng mà để làm viện Cổ-học thì tiện hơn trước lắm, vì có chỗ để sách, có chỗ làm việc và có phòng xem sách rất rộng rãi.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Thuyền chuyển. — Nhà Bưu-điện Phủ quý thu c tỉnh Nghệ-an sắp mở; nghe tin rằng M. Ng-Khắng thư-ký hạng sáu tòng sự ở Vinh được nhà Bưu-điện Tourane cử đi chở sự nhà giây thép Phủ-quỳ. M. Ng-Khang chẳng những là mộc công việc, mà lại là một người đức-tính tốt, nên chi anh em đồng sự cho chi người quen biết ai ai cũng mến tiếc.

Có lời cáo ông thượng lộ bình-an và buổi đầu gặp nhiều sự may mắn.

M. B. Lai cáo

Xóm bình khang dời đi nơi khác. — Trước kia chị em vẫn ở phố la ga, bà con ở phố ấy cũng nhiều khi khó chịu vì nỗi huyên náo trong những lúc cuộc vui trận cười ma thương mất giấc ngủ. Nay mọi co

(Xem trang thứ tư).

Một cuộc trái-khoán mới

Bản-quán được tin rằng Hội xuất vốn về việc nhà đất (Crédit Foncier de l'Indochine) nay mai sẽ phát hành một thứ trái-phiếu bằng bạc Đông-Pháp ta. Tuổi trái phiếu này rất tiện-lợi là vì lãi đồng niên được sau phần, mà khi nào muốn lấy tiền về cái của bảo cho nội ấy biết trước mấy ngày và khi lấy tiền thì Hội ấy cứ trừ lại một ít tiền hoa-hồng mà thôi.

Cuộc trái khoán này chắc sẽ được Đông bang ta hoan-nghênh, vì rất hợp với thể thức người mình, thật là một sự đặt lãi, rất chắc-chắn và tiện nhất là để nhàn can dụng đến tiền thì mấy hôm lấy về ngay được.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ XỨ, CÁC ĐỒ THẮP, CÁC ĐỒ ĐUN NẤU

Mỏ đèn Matador thực hiện 15 lignes.	2 fr. 00
Đèn dầu xăng Pigeon hiệu Hirondelle đồng đánh bóng.	9 fr. 00
Đèn photophore thắp bấc, bằng đồng mạ kền, có bóng, có cái đỡ khói 38 c/m.	16 fr. 00
Lò rèn, chỗ đựng dầu bằng đồng đánh bóng lắn trong bằng fonte	18 fr. 00
Một bộ bát đĩa 74 chiếc hiệu Savoie bằng vàng và đen, chỉ vàng	100 fr. 00
Một bộ 5 cái xoong bằng sứ	32 fr. 00
Chén cà-phê trắng, hình tròn, có đĩa rằm.	2 fr. 00
Chén chè có đĩa rằm.	4 fr. 50

SOCIÉTÉ POSTALE N° 40

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 28 Avril 1925

ĐỨC BÀ THƯỢNG NGÀN

Có lòng vì nước cứu dân,
Ugiích dặy khắp xa gần cõi nam.
Tích này có luyện tiếng mường và tiếng quan hỏa, nghe rất là vui tai — Vui nhất là chỗ các chàu bà giảng trần.

Tối thứ tư 29 Avril 1925

NGU LINH GIÁNG THẾ

CÁO-BẠCH

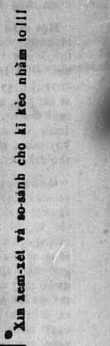
Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai hà lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiên ;
Bằng Danh về hội Đồng-triều,
Mó than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rang rinh, [sinh ;
Khắn cẩn sẵn có miễn đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn xuống dẫn nơi cạnh
Trò vui có sì-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa
Bán buôn hàng nóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công xá cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm nao trở lên ;
Đỗ dần nhờ có chủ quyền,
Giữ phần công cnính giúp bên đông-
Cảo đưa mở số vui sao, [bào ;
May ai dự trang linh vào đó cươi;
Chẳng là những thứ ma thôi,
Hóa hông lại thưởng cho người làm lâu;
Hội tư cấp chứ đừng đầu,
Công-ngân cối đề giáp nhau lúc cùng;
Họ tên minh ánh mấy đồng,
Biên vào trong sổ để dùng lam ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Bình này tưc cũng thì tây thân đấy ;
Mấy lời biện bạch trên nay,
Toàn là sự thực tỏ bày dam sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
dẫy nen tuổi một lần xem. [em.

Mồ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

Pilules Antidysentrique

Thuốc lị rất thần-hiệu. đau nặng đến đâu uống cũng khỏi. Mỗi ngày uống 10 viên
Mỗi lọ giá : 0$60
BÁN TẠI :
Hiệu Bào-chế MONTÈS
HANOI

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Theo khoa-học tự-nhiên ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc về những bịnh lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có trí khôn thì không ai có thể bu được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Một-các phụng lời chân phế rằng :
Chiếu nay đại phương cho MONTÈS qui ông, sẽ chế nên một thứ rượu bổ để tùng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phẩm thị giới cho qui được phòng chế-tạo để lưu thanh-giả.
Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chỗ ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai giờ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư (ở báo này).



Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

lệnh quan trên sức chị em dọn cả xuống cống đệ-nhị là con đường đi Bến-thủy, ở xe cách phố một ít, tuy rằng cách phố nhưng không xa lắm, ở đấy thì quan viên lại được cái thú tự-do là ngoại châu thành không có pháp-luật nghiêm nhặt thì tha hồ mà ỷ ôm tăng cấc.

Một điều mong ước. — Bà con ta nhiều lần phải phàn nàn về nỗi thành-phố ta phải chịu hô hấp cát bụi, nhất là mùa này, vì nỗi ô-tô chạy cả ngày, nhà cửa bụi mù, đường sá cát bay, mà không có xe nước đi tưới đường, để cho đỡ bụi và giữ được vệ-sinh cho dân thành-phố. Vậy mong rằng quan trên sẽ lưu ý cho điều ấy.

Ô-tô chạy như bay. — Thỉnh linh có tới hàng trăm đi lại hàng ngày, mà các bác tài-xế cứ mở máy tược nhanh tới 40, 50 kilomètres một giờ, mà không còn kiêng nể gì luật-pháp. Tuy rằng sở lục-lộ đã yết biển ở các địa giới đầu châu thành là xe ô-tô cai được chạy có 15 kilomètres một giờ, thế mà các bác tài xế có thêm ngo tói cái biển chỉ đích ấy bao giờ, vì xe cứ chạy nhanh qua n ư tế nên năm ngoái mới xảy ra hai cái xe đâm phải nhau ngay giữa ngã tư. Mong rằng quan trên ra lệnh nghiêm ngặt cho các nhà có trách-nhiệm phải kiểm soát luôn đến cho, nếu xe nào chạy nhanh quá thì bắt nắm lại làm biên bản phạt một vài lần cho các bác nhụt bớt đi cho đỡ hại dân nghèo đi đất mắc nạn.

TOURANE

Trò xiếc hôm thứ bảy. — Phường xiếc Đại-nam hôm thứ bảy 25 avril có mở cuộc đại-diễn, ban ngày thi diễn cho học sinh xem. tối lại diễn luôn từ 9 giờ đến 12 giờ, để lấy tiền giúp nạn dân Trung-kỳ, hội Hồng-thập-tự và hội Trung-Bắc-kỳ nông-công-thương-tương-tế.

Cuộc diễn ban ngày từ 3 giờ đến 5 giờ chiều, cho tất cả học sinh nam nữ các trường công trường tư, trường Tây, trường Tàu gì cũng được đi xem. Lại có bán giấy nửa tiền cho người ngoài ; rất đông và vui vẻ lắm. Cuộc diễn đêm thì do phòng trị sự hội « Nông-công-thương-tương-tế » tổ chức. Nhờ về sự tổ-chức đâu đấy, nên số người đi xem đông không sao kể xiết.

Trong 3 giờ đồng-hồ ròng rã, phường xiếc cứ diễn một lớp người một lớp thứ, lại pha thêm một trò qui thuật, cả thảy là 24 trò, đều rất xảo-diệu thần-kỳ, được công-chúng rất ngợi-khen, tiếng vỗ tay nghe vang động.

Nghe nói số tiền thâu được non nghìn đồng, sẽ chia ra làm bốn phần, hội « Hồng-thập-tự, các nạn dân và hội Nông-công thương-tương-tế », mỗi hội một phần, còn một phần phường xiếc nhận lấy để chi tiêu phí tổn.

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi thường hay nói rằng : Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thì ai cái chết tôi đã biết qua.

Ngày xưa tôi bị bệnh đau tức kinh niên nặng nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cảm nặng càng nhộp lý cơm thuốc không nạp đem xuyên kéo lên, bỏ hơi vong dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đờn kéo lên ngực cao lắm, cổ thở sò sẻ. Hận bấy giờ, vợ tôi đã sầu con tôi ngồi trước mặt, thì tôi con trông nầy, sau đêm lên tắc hầu, mẹ mẫn ngực đi, vợ con khóc lóc mà không biết khi tôi ngất đi hình như giấc ngủ chăm bao, khi lên nói lên non chơi bời, lúc thơ thẩn ở ngoài đường xa. Ngay tác bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đón ông « Tam-Tỉnh y-quán » ở phố Mã-mây, số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-tuyệt xuống chữa. thì cái đem hạ xuống dần dần, đến sang mấy tỉnh dần ra, tôi chắc ra phần chết cả mười, phúc sao lại sống, ơn ý thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình tạ.

Tên tôi là Trần-đình-Thiêm,
Entrepreneur, N° 4, rue de Nagrel
Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe).

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:
Peptonate de fer MONTÈS
Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợi.
Giá tiền 0$90

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.
Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP
7, Boulevard Bobillot — HANOI
XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT
Bán các nơ Michelin cho ô-tô và xe tay
Độc-quyền về hãng ô-tô MAJOLA 7 và 10 mã-lực
OTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã-lực
Camionnettes LOC COCAT 1000 và 1500 kgs.
Xưởng chữa xe do một nhà chuyên-môn chỉ-trương
Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới
CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay
Bán buôn các thứ
Gởi giấy-thép thì đề tắt là : CHEBOTAU HANOI — GIẤY NỘI SỐ 73

PURGATIF
Thuốc-xổ hiệu LE ROY
là thuốc của quan thầy ngoại-khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798.
Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc bài đông, càng ngày càng hay biết, danh truyền Khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.
THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.
CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng đi bức-rức, ăn uống Không tiêu, trật đa đau bụng, thì uống nó hay lắm.
Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sự hạng nhứt, trừ bán, Không chỗ nào Khác có.
Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54
LE ROY

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酪補
J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各啞毋各咂沒喊韜欺唉綢
Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31 phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2069

ĐỘC-TRÙNG-SÁN-LÃI
Sán-lãi của quan tướng-!
DUHOURCAU bào chế
Hiệu nghiệm nhất trong lại có hộp Ấn Công-Chứng nước ba Liên, Khỏi sợ-có chữ ký tắt tên F.-M. LEGOUX 7e 26, Rue de Turenne, Paris, mới là thuốc chính cống.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Bài thuốc này có hộ-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là :
Thuốc nước bổ huyết
MẠC BỔ 1$40

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RET - CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoặc ống, hoặc viên
Dùng đều có nhiều thuận-tiện. Phép mầu chưng luật thứ thuốc này.
Gởi bán tại tiệm và các nơi bào-chế
Nhà chế thuốc LAGROIX, 39-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)
Tại làm sao người mắc bệnh khi hư, thường hay hiếng chữa ?
Bệnh khí hư sinh ra những nỗi khổ khiến thế nào tưởng không ai nên không biết : sưng bàng quang, sưng nhiệp bộ tuyến, sưng ống bẹn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phần bộ cũng bệnh tuyệt sản. Khung người ta có đi uống chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thứ nhiều khi cũng chẳng công hiệu gì. Rửa ráy càng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm nhiều khi thuốc đứng vào người đau lại không chịu được, thành ra sốn cọ, ăn thận, đi rắn. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Khung ai đã biết vị thuốc Santal Monal là vị thuốc qui bèn mà uống vào để chịu ấy, thì có bệnh tất khỏi ngay. Thuốc ấy uống vào lâu cho đỡ tiểu bắt, mà không sinh ra những nỗi khó khăn công là không làm cung niệu tuổi toàn bộ. Thuốc ấy rẻ mạnh nhiệm quản, làm cho thêm số nhiệt thấy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí hư, chớ nên quản đồng thuốc Santal Monal, vì dùng thuốc ấy tác-nhân chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.
SANTAL MONAL
Ở các hàng bào chế to đều có bán. 2054

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Bệnh đi rửa, sưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :
Elixir Tridigestif
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.
Giá mỗi chai : 1$40
Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

VIN J. K. WATSON
là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì có phép chế rượu ấy bào-chế đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.
Nên ai ốm-yếu cần phải dùng thứ bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.
huyết suy, bệnh cảm suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.
nước hai bữa ăn chính.
Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert — HANOI
Bắt mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÓ THẤY CON DÂU NÀY
KHẮC VÀO LƯỠI DAO
thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON
2054
ƯU VIỆT CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỆNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA
QUINA LAROCHE
Extrait complet des 3 Quinquinas
(Rouge - Jaune - Gris)
PARIS
20, Rue des Fossés-St-Jacques
CÁCH DÙNG
Trong Quinine Laroche phải uống từ một tới ba ly ca bữa. Con nhỏ tùy theo tuổi mà uống ít hơn. Cho người có bệnh rét thì nên uống trước khi cơn rét hành đến độ nửa giờ hay 1 giờ đồng hồ thì uống một ly, uống 3 ly trước cơn rét 3 giờ đồng hồ.
Trước Quinine Laroche đương có uống thêm cho nước mà khỏi rét càng mau thì nước ấy có công cho lắm.
GOMAR VÀ CÔNG-TI

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)